

voda Ivan Salvator je odzdravljaj vojvodi Vukotiču, kot dobremu prijatelju avstrijskemu; a a Vukotič je kupico izpraznil na zdravje avstrijskega cesarja. — Madjarski naučni minister tirja, da se morajo vsi profesorji, kateri hočejo na viši gimnaziji v Reki kruh jesti, jako strogi preskušnji iz laščine podvreči. Zakaj pa se ravno taka preskušnja ne zahteva iz hrvaščine? To sam Bog ve in pa — Madjari! — Ljudje pravijo, da bi za Avstrijo dobro bilo, še bi Lloyd v Trstu nekaj bolj na prste gledali. Mladi uradniki Lloydovi neki delajo take škatljice, ki se sprožijo. To bi bilo bolj nevarno kakor pa če se grablje sprožijo! Slovanski državni poslanci so prinesli Kranjski za pisanko Kamniško železnico, slovenski državni Štajerski pa so namenili prinesiti v Mariboru slovensko pripravnico. — Nemški liberalci na Českem se že za prihodnje volitve pripravljajo. Toda, kdor se zlo zaletava, ta navadno visoko ne skoči.

Vnanje države. Ker so Kitajci francoskega Negniera natepli, so Francozi svojega prvega ministra Ferryja nagnali. Francozi pač pravijo, da je škoda strelnega prahu, katerega na Kitajskem porabijo, ker bi ga kedaj krvavo trebali zoper Nemčijo. Francozi so pozabili, da je Kitajcev, kakor listja-trave. Ferry je francosko republiko nekoliko utrdil; ker se je pa sedaj moral pobrati, je to menda širok korak bliže revolucije na Francoskem. — Na Španiskem se kralj niti v cerkev iti ne upa. Osem sumljivih oseb je zaprtih, ki so ga menili med službo božjo napasti. — Letos je osem sto let, kar je umrl sv. papež Gregorij VII. Rimski časniki javijo, da se ondi duhovniki družijo, da bi dostojno obhajali 8. stoletnico velikega papeža; Nemci bi mu smeli postaviti zlati steber, šestdeset komolcev visoki in šestdeset komolcev široki, kakor nekdanj Nabuhodonozor, da nekoliko popravijo obrekovanja, s katerimi so oblatili jihovi zgodovinarji njegovo svetlo ime. — Solnograškemu nadškofu dr. Ederju so sv. oče pisali list, v katerim hvalijo večnega Boga, ki je katoliške može v Avstriji ohrabil, da mislijo ustanoviti k toliško vseučilišče. — Anglež in Rus se pisano gledata; Bismark pa pravi, da se še zdaj ne smeta prijati.

Za poduk in kratek čas.

Nekaj o nadlogah kmetskega stanu.

(Govoril slovenski poslanec g. dr. J. Vošnjak v državnem zboru 17. marcija 1885.)

Ker je po novem katastru zemljiščni davek neznansko velik, h kateremu se še 110% doklade pridruži, kmet teh davkov že v resnici ne more več plačevati. Prepričan sem se namreč pri

neki davkariji, kolikor se ravno zasobnik pričati zamore — ter sem našel, da je skoraj tretjina predpisanega davka edino le v poslednjem letu zaostala. Tisti okraj, ki je poprej menda 100.000 fl. direktnega davka plačeval, plačati mora sedaj 150.000 fl.; 100.000 fl. so ljudje še spravili skupaj, 50.000 fl. so pa dolžni ostali, ter imajo po vrh tega na iztirjalnini in obrestih od zaostalih davkov več nego 2000 fl. plačati. Ako bode to trajalo še nekaj časa, bode državni erar vse te kmete, ki davka ne morejo več odrajtovati in to ne po lastni krivdi, temveč zaradi njegove velikosti, — na kant dejati moral in si bo hipoteke prilastil, vsaj drugače mu ne bo kazalo, kar pa ni prav nič na njegovo korist.

Prav nič se toraj ne žudim, če izvršten ekonom Robert Jagetzov na Nemškem zemljiščni davek naravnost ropanje zemljišča imenuje. Davek bi se moral pobirati edino le od zemljiščne rente. Tukaj se pa zemljiščni davek tudi tedaj še tirja, kjer o kaki renti še sledu ni; in tudi tedaj, keder ljudje nimajo že nobenega dohodka. Od kod le naj bi vzeli denar za davke? Jim pač drugega ne kaže, kakor dolg na dolg delati, dokler je to sploh še mogoče.

Pomagati bi se dalo tu vsaj v tem oziru, da bi se naklade na zemljiščne davke ne poviševale sistematično, temveč naj bi se rajši naložile na žganje, kakor se je že zgodilo na Kranjskem, Koroškem in Štajerskem, le škoda, da še v premajhni meri, kajti šnops bi še mnogo večji davek prinašal. Ako na Angleškem 200 frank., reci dvesto frankov od hektolitra plačujejo, bi se mu pri nas pač vsaj nekoliko goldinarjev naložilo. Sedaj znaša davek od žganja na Štajerskem po 2½ fl., na Kranjskem po 3 fl. Nadjati se je, da, če bi se še večji davek na žganje naložil, bi se vlada sama ne pomisljevala dolgo, temveč bi 20—30% priklade na porabo žganja dovolila, ker bi se na ta način deželne in občinske priklade lahko znižale. Obžalovanje vredno je, da so se posamične dežele tega vira dohodkov še tako malo poslužile.

Mi, kar nas je na jugu, smo s tem pričeli in smo na Kranjskem vspeh doségli, da so se pri 3% nakladi na žganje deželne naklade za 2% znižati zamogle. Ako bi se dovolil 10 do 12% davek na žganje, bi se vsled tega zemljiščni davek s prikladami vred še zdatno znižati dal.

Le pomislimo, da se žganje toči po 24 kr. liter, in tudi vina ni mogoče ceneje točiti, ako vinogradnik še živeti hoče. Spodobilo bi se toraj po vsi pravici, da bi se na žganje večji davek naložil in če bi bil tudi po 40 kr. liter, je še vedno prepoceni.

Saj je znano, da se je žganje že preveč med narod zajedlo, ter ga nam gmotno in pravno vničuje (Prav dobro!) V tem smislu bi že sedaj

slavno vlado prosil, da ob svojem času ne bo delala sitnosti, ako bi se, recimo posamične dežele s takimi predlogi o povišanji davka na žganje oglasile, temveč jih kar od kraja potrdi. Na ta način ubile bi se dve muhi h krati, kajti po eni strani znižal bi se direktni davek, na drugi bi se pa razširjevanje šnopsarske kuge kolikor toliko zdatneje oviralo.

(Konec prihodnjic.)

Zagrebska stolna cerkev.

Kakor se iz Zagreba poroča, se je zdaj v stolni cerkvi Zagrebski število delavcev zopet pomnožilo, da se nadaljujejo dela, ktera so se morala o zimi več del pretrgati. V sanktuarju, kakor tudi v bližnjih dveh kapelah, dovršena so slikarska dela. Krasno slikana stekla starih oken postavljena so bila v okna svetišča že tečajem pretečene zime. V sredi svetišča se vidi že povzdignena mensa velikega altarja. Sedeži za korarje, prebendarje in mlajšo duhovščino, kakor čujemo, naročeni so pri jednem domačih mizarjev. V Saktuariju dela se sedaj na mozajickem tlaku. V stranskih ladjah imajo okna že tudi rebra za bodoča barvana stekla, ki čakajo darežljivosti hrvaškega plemstva, kakor tudi onih, ktere je Bog z imetkom obilnejše nadaril. Tukaj je prilika za dobro delo in večni spominek. Pod orgljami zrušen je še obok ter se zdaj zvršujejo loki za obokanje. Zunaj cerkve postavljeni so zdaj odri tudi na južni strani za obnovljenje tega oboka. Popravljanje cerkve, ki je po nesrečnem potresu veliko trpela, bo trajalo več let, ali cerkev bo po novem načrtu res krasna.

Smešnica 15. Matjaš se čudi svojemu sosedu Martinu, kako da se s svojo ženo tako lepo razume, da nikdar nobenega prepira ni med njima. Martin mu odgovori: „Veš, ljubi sosed, moja žena je perica, in je po dnevu ni doma, a jaz sem ponočni čuvaj, in mene po noči ni doma, in tako se zmiraj dobro razumeva.“

Vabilo k občnemu zboru družbe duhovnikov Lavantinske škofije.

K občnemu zboru, ki se bode 14. t. m. to je, bodoči vtorek vršil v kn. šk. pisarni in začel točno ob 11. uri predpoldnem, in pri katerem se bo volil novi društveni odbor in se posvetovalo o premenbi nekterih društvenih pravil, vse čč. gg. družbenike vljudno vabi
predstojništvo.

Razne stvari.

(Volitve) Na Štajerskem so se liberalci že začeli za volitve pripravljati, in sicer s tem,

da so razposlali povabila, naj se osnuje veliki centralni odbor za volitve. Nam Slovencem liberalska luč ni nikoli dobro svetila, ne bo nam je torej še tokrat treba.

(Veliki vol.) Ljubljanski „Slovenec“ nam brž ni prav verjel, da je v Bolsanu vol, ki tehta 32 centov. Mi še pa več vemo. Tistega vola je kupila bolsansko društvo mesarjev in ga je odločila za darilo strelcem na tarčo, ki se bode letos iz cele Avstrije v Inomostu zbrali in streljali. Strelcu, kateremu bode vol kot darilo pripal, plača društvo 1000 fl., če ga hoče prodati.

(V bolnišnico) je prišel močen fant iz Pakerja, ki je za veliko noč streljal ter si dva prsta odstrelil, da je bilo bolj — lušno! Lani so ob velikonočnih praznikih v bolnišnici peterim fantom nastreljene prste na cevkah porézali. Fantje, da bi vas vendar že pamet srečala!

(Iz Ruš) se nam piše, da tam nekje delajo osi, okoli kterih se strašno — nemskutarstvo vrti.

(Narodni posestniki) Slov. Bistr. okraja se č. g. dr. Lavos. Gregorcu, bivšemu glavnemu uradniku našega lista, toplo zahvaljujejo, da jih je tako ustrajno budil in hrabil. Sitnosti dolgih 10 let bi gospod naj pozabil!

(V spomin tisočletnice Metodove) služila se bode na belo nedeljo v slov. cerkvi v Ptuji ob 11. dopolodne slovesna meša, pri kateri bodejo čitalnični pevci Foersterjevo mešo op. 15 in kot vlogo dr. F. Liszt-ovo himno „U slavu sv. Cirila in Metoda“ peli. — Na večer istega dne priredi Ptujška čitalnica gledališčno predstavo. Igralo se bode: 1. Kje je meja? Spisal J. Ogrinec in 2. Tičnik. Spevoigra od dr. B. Ipavca. Mej obema igrama pel se bode veliki mešani zbor: „Križaci na mori“.

(„Kres.“) Leposloven in znanstven list. Sodelovanjem prof. dr. Greg. Kreka in župnika Dav. Trstenjaka uredjuje dr. Jakob Sket, c. kr. gimn. prof. v Celovci. Obseg 4. številke: Arabela.“ Roman, Spisala Pavlina Pajkova. (Dalje.) — „Pesni mladeniške ljubezni“. A. Pin. — „Na višavi.“ Povest. Spisal Anton Koder. — „Pevec.“ Mirko. — „Ponočna ježa.“ Balada. Mirko. — „Národne pripovedke.“ Priobčuje Mat. Valjavec. — „Rjavost žita.“ Spisal M. Cilenšek. — „O národnih pesnih koroških Slovencev.“ Spisal J. Scheinigg. (Dalje.) — „Dahovina.“ Spisal M. Sila. — „Solva.“ Davorin Trstenjak. — „Drobnosti.)

Izhaja v mesečnih zvezkih na 3—5 polah začetkom vsakega meseca; veljá 4 fl. na leto, 2 fl. na pol leta in se tudi lahko po snopičih á 40 kr. v knjigarnah kupuje.

Tudi letnik 1882, 1883 in 1884 se še dobi in sicer po 3 fl., prvi letnik nam je pa pošel.